

Vyhodnocení výzkumu KP 2014

„Senioři a lidé se zdravotním postižením“

Oslovených respondentů bylo celkem 163, všichni ve věku 63let a výše.

28% z nich je příjemcem příspěvku na péči a 21% z celkového počtu je držitelem průkazu ZTP.

Oslovení senioři žijí v Žatci nebo v jeho místních částech.

Spokojenost se životem v Žatci

plných 76 % (124 osob) je se životem v Žatci spokojeno; 4% respondentů na otázku neodpovědělo, 1% dotázaných je v Žatci spokojeno částečně.

20% osob uvedlo, že se jim v Žatci nežije dobře; jako důvod tyto respondenti uvedli, že je zde hodně Romů - 12,5%, 6% se tu obecně necítí bezpečně a 6% se nelíbí okolí. Po jednom z dotazovaných se v odůvodnění objevilo: je tu nezaměstnanost, nejistota, jsou tu rozbité chodníky. Jiný se pohoršoval nad údržbou a čistotou města. Jeden respondent má pocit, že ve městě nepanuje zájem o lidi, nikdo se nestará, jak žijí a zda mají střechu nad hlavou, jiný poukazoval na skutečnost, že žije v nehezké ulici. Další z respondentů se ve městě cítí sám.

Kdo Vám pomáhá se záležitostmi v případě, že na některé věci nestačíte sám/sama?

V životě se objevují záležitosti, na které člověk sám nestačí a potřebuje s nimi pomoci. Většina respondentů, 71%, uvedla, že jim pomocnou ruku podá rodina – a to buď ti nejbližší či širší rodina. 23 % dotazovaných využívá sociální služby (po 1 z nich Arniku a asistenta, 6 osob pracovníka v sociálních službách a celkem 27 seniorů využívá služeb pečovatelské). Lhostejní k potřebám druhých nejsou ani sousedé či přátelé (po 1 případě). Jako pomocníka a rádce označili respondenti i internet (1), televizi (1) a časopisy (1). Našli se i respondenti, kteří si i ve vyšším věku vystačí sami, nemají potřebu pomoci zvenčí – mezi našimi oslovenými jich bylo 18. Na druhou stranu se našlo ale 5% osob, kteří by pomoc potřebovali, ale nikdo jim jí neposkytuje.

9 osob na tuto otázku neodpovědělo.

Navštěvujete nějaká místa, kde je možné setkat se se svými známými?

Pokud o takových místech nevíte, chtěl/a byste se o nich dozvědět?

Senioři a lidé s postižením se rádi setkávají s vrstevníky s přáteli. 52% dotazovaných navštěvuje různá místa, kde k setkání dochází. Jsou jimi veřejná místa jako cukrárna (13%), kavárna, divadlo, kostel (po 1%) či knihovna (4%), ale také plesy a výstavy (po 1%). 4% uvedli jako místo setkávání čekárnu u lékaře, naproti tomu 7% osob se s přáteli setkává na výletech či jinde v přírodě.

Fungují také různá klubová setkání, uvedlo je celkem 19% dotazovaných.

Mezi respondenty se našli i sportovci a to ať aktivní v tělocvičně (1%) tak i pasivní na fotbalovém stadionu(1%).

Významná část respondentů – **33%** považuje za ideální místo k setkávání hospodu či restauraci.

Naproti tomu **46%** dotazovaných žádné místo, kde by se mohl setkávat se svými přáteli, známými apod. nenavštěvuje, 1% respondentů neodpovědělo na otázku.

52% osob by mělo zájem se o možných místech setkávání dozvědět, naopak **40%** dotazovaných o takovou informaci nestojí. 7% se k otázce nevyjádřilo.

Chtěl byste se s někým novým seznámit?

Mezi touto skupinou dotazovaných je poměrně dost lidí, kteří by měli zájem se s někým novým seznámit - kladně na tuto otázku odpovědělo **35% respondentů**. Z tohoto počtu jen 3% osoby uvedli, že se cítí osamoceni, ostatní prostě „jen“ rádi navazují nová přátelství, mají pocit, že je jiní lidé mohou obohatit.

61% dotázaných se s novými lidmi seznamovat nechce, 2% na otázku neodpověděla.

Navštěvujete nějaké vzdělávací kurzy pro Vaší věkovou skupinu? Měl/a byste zájem je navštěvovat?

V Žatci jsou již několik let organizovány různé vzdělávací akce. Z námi 163 oslovených respondentů takové vzdělávací kurzy navštívilo **20% (32 osob)**, naopak **80%** je nikdy nenavštívilo.

70% dotazovaných by ani v budoucnu nemělo zájem je navštívit. Naopak u **30%** dotazovaných by zájem byl. 1 respondent na otázku nedopověděl.

Necháváte si dovážet obědy?

Respondenti využívají služby dovážení obědů do domácnosti celkem v 40 případech, tj. cca **25%**. Naopak **72%** dotazovaných tuto službu nevyužívá. 3% na otázku neodpověděla.

Necháváte si nakupovat - donáší Vám někdo nákup?

Pomoc s nákupem, tzn. donášku až do domu, využívá **37%** dotazovaných (61 osob), **63%** osob si obstarává nákup sám.

Pokud si někdy nevíte s něčím rady, víte kam se obrátit o radu, o pomoc? Je v Žatci nějaká poradna či úřad, kde by Vám poradili?

Kam se obrátit v případě potřeby se žádostí o radu či o pomoc má představu **83%** respondentů (tj. 136 osob). Naopak **15%** (25 osob) vůbec netuší, na koho se obrátit. 2% na otázku neodpověděla.

Povědomí o tom, zda v Žatci existuje nějaká poradna či úřad, kde by radu a pomoc mohli žádat, má **48%** dotazovaných; **43%** dotázaných osob uvedlo, že taková poradna či úřad zde ve městě není, a necelých **10%** neví.

Z těch respondentů, kteří měli povědomí (48%, tj. 78 osob), nejčastěji uvádělo obecně městský úřad 35% „sociálku ve městě“(28%), 4% uvedli konkrétního zaměstnance odboru

sociálních věcí MěÚ Žatec. Celkem 14% dotazovaných zařadilo mezi poradnu či úřad pečovatelky. Necelá 4 % uvedla ČSSZ, 2,5% respondentů uvedla organizaci Selli.

Mezi dalšími jmenovanými institucemi byla Sedmikráska, SPCCH, instituce v Jiráskově ulici (vždy 1 respondent). Jeden z dotazovaných doslova uvedl: *“ Neochota úředníků odradí, jako kdybyste je obtěžovali“*

Máte představu o tom, co je pečovatelská služba?

Na dotaz, zda mají představu o tom, co je pečovatelská služba, uvedlo kladnou odpověď **68%** respondentů. Povědomí o pečovatelské službě nemělo **15%** dotázaných a **17%** neodpovědělo.

Kde a jak v Žatci taková služba funguje, odpovídali dotázaní zcela správně, že služba může být poskytována buď ve vlastní domácnosti (**12%** osob) nebo v domech s pečovatelskou službou (**19%** osob)

Další z otázek směřovala ke zjištění, zda mají respondenti přehled o tom, jaké jsou **základní rozdíly mezi Domovem pro seniory a Pečovatelskou službou**. Větší počet respondentů uvedl, že rozdíl ví - **61%**, **36%** osob uvedlo, že rozdíl netuší a **3%** dotázaných neodpovědělo.

Mezi základní rozdíly uváděli:

V Domově je péče zajištěna 24 hod. denně (20 osob) pro osoby, které jsou nesoběstačné a odkázány na jiné (uvedlo 8 osob). 2 respondenti uvedli, že je to jako v nemocnici; 3 dotázaní vidí zásadní rozdíl v tom, že v Domově jsou na pokoji spolubydlíci.

Naproti tomu Pečovatelská služba je s tím rozdílem, že „žiji v bytě sám za sebe, soběstačný, s občasnou výpomocí“ (uvedlo 25 osob).

Pokud jsme se dotazovali, zda respondenti **uvažují o přestěhování do domu s pečovatelskou službou**, potom **18%** z nich odpovědělo že ano, **55%** nikoliv a **28%** dotázaných neodpovědělo.

Ti co neměli zájem o DPS uváděli, že to nepociťují jako svou potřebu – většinou žijí s rodinou či jsou zcela soběstační, chtějí být a cítí se dobře doma, popř. s rodinou. Respondenti, kteří na otázku odpověděli kladně, uváděli jako důvod zdravotní problémy(2), nebo také že je to pohodlnější (1), děti by se nemusely tolik starat (1), ale i „abych nepřekážela synovi“(1).

Uvažujete o bydlení v Domově pro seniory?

Na tuto otázku odpověděla valná většina respondentů záporně – **79%**; **17%** dotázaných uvedlo kladnou odpověď a **3%** osob neodpovědělo.

Ti co se vyjádřili záporně, uváděli, že na to nemají věk (5), jsou zcela soběstační a spokojení tam kde žijí (15). Objevili se ale také odpovědi „*když budu muset, budu muset*“ (5), „*jako poslední možnost*“ (1), *podle toho co jsem slyšela...*“(1) či „*nelíbí se mi tam*“ (2).

Naopak ti co o bydlení v Domově uvažují, opírali svůj zájem o nesoběstačnost (4), o osobní zkušenost s Domovem (2), ale také o skutečnost, že se o ně nemá kdo nebo nechce postarat (po 1).

Zda **uvažuje o přestěhování do Domova pro seniory někdo z jejich okolí**, odpovědělo **64%** respondentů záporně, **16%** kladně a **20%** se nevyjádřilo. Zajímavé je, že respondenti se u této otázky vrátili sami k sobě a ve zdůvodnění proč ano hovořili o sobě:

S přibývajícímí léty nezvládám to co bych měl (1), nemohu obstarávat velký dům (1), děti nemají čas, příbuzní zemřeli(2), vyřeším tak bezmocnost a samotu (1), nemá do by se o mě postarat(1).

Ovšem u zdůvodnění proč ne tomu tak nebylo : *Mají hodně vnoučat, jsou schopni se o sebe postarat, jsou věkově mladší, vše zvládáme v rodině (po 1).*

Jak byste si bydlení v Domově pro seniory představovali, aby pro vás byla přijatelná?

Na tuto otázku **32%** respondentů neodpovědělo a **25%** sdělilo „nevím“. Z těch, do měli chuť odpovídat, nejvíce respondentů uvedlo, že by chtělo samostatný pokoj (24 osob), část odpovídajících upřednostňuje čistotu a hygienické zázemí, koupelnu či kuchyň na pokoji (4); větší část respondentů dává přednost ohleduplnému a profesionálnímu přístupu personálu (16). Respondenti projevili přání vytvořit takové prostředí, aby se cítili jako doma – měli možnost soukromí, ale také mít okolo sebe lidi, v jejichž prostředí by se cítili jako doma (9). Další by si přáli mít u sebe zvířata (2).

Pojem **Domov se zvláštním režimem** je známý 46% dotazovaných, 49% pojmu nerozumí, 5% neodpovědělo.

Ve svém okolí má osobu se stařeckou demencí či Alzheimerovou chorobou, o kterou se stará, celkem 14% respondentů (22) – z nich 5 osob poskytuje péči vlastními silami, 1 společně s rodinou. **O podání žádosti do Domova se zvláštním režimem** uvažuje 18 osob. 85% (tj.138 osob) tento problém vůbec neřeší a 3 osoby na otázku odpověď neuvedly.

Znalost dalších služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením deklarovalo 41% dotazovaných. 53% respondentů přiznalo, že jim žádné další služby pro tuto cílovou skupinu neznají, 5% na otázku neodpovědělo.

Mezi terénní služby zařadili Arniku (23 osob) a Maltézskou pomoc (2). Za pobytovou službu označili stacionář (4) a Kamarád Lorm (3) a ambulanní služba je podle 3 respondentů nemocnice.

Charakterizovat „Domov pro osoby se zdravotním postižením“ a „Stacionář“ se pokusilo celkem 31% respondentů. 64% nevědělo a 5% osob otázku neakceptovalo.

Dotazovaní se domnívají, že „Domov pro osoby se zdravotním postižením“ je zařízení pro osoby s postižením, kteří zde trvale žijí (20), kterým je poskytována 24 hodinová péče (13). Jeden z respondentů považuje za takové zařízení LDN, kde je možný pobyt na 3 měsíce, a dva další se domnívají, že je určeno lidem, kteří se o sebe částečně postarají.

Naproti tomu pojem Stacionář vysvětluje většina dotazovaných jako „školku pro starý“ (27), zařízení, do kterého klienti docházejí (6). Určitá část respondentů se domnívá, že se jedná o zařízení, kde jsou nepohybliví lidé či nevléčitelně nemocní na dožití (po 1), popř. zdravotně postižení na hlídání.

Pojem **sociálně terapeutická dílna** je znám 63% dotazovaných. Naproti tomu 35% osob přiznalo, že termín nezná a 2% osob na otázku neodpovědělo.

Osobu s mentálním postižením má v rodině 20% dotazovaných. Dle jejich vyjádření **péči o tuto osobu** zajišťují rodinní příslušníci; 25% z nich uvedlo, že by **potřebovali s péčí o tuto osobu pomoci**.

80% respondentů nemá v rodině osobu s mentálním postižením.

Staráte se o někoho z důvodu jeho věku nebo zdravotního postižení, protože je v nějaké míře, v nějaké oblasti běžného života, nesoběstačný? Na tuto otázku odpovědělo 75% záporně, 5% neodpovědělo.

20% respondentů (32 osob) uvedlo kladnou odpověď, přičemž 63% z nich **žije s takovou osobou v jedné domácnosti**. 23 % osob by uvítalo **pomoc ve formě přenechání péče** o tuto osobu pečovatelkám či zařízení v době, kdy nemohou pečovat (zaměstnání, dovolená, vyřizování osobních záležitostí,...). Pokud **měli uvést rozsah**, v jakém by péči o osobu přenechali jinému subjektu, pak 18 osob uvedlo, že by to záleželo na momentální potřebě a také dohodě obou stran; 9 osob by uvítalo tuto možnost v době, kdy by byli v nemocnici. Jeden z dotazovaných by toto využil v době dovolené, 14 osob uvedlo jako rozsah úklid – v jakém smyslu se však můžeme jen dohadovat (zda by potřebovali čas na svůj úklid či by službu využili jako úklidovou??). Pro jednoho z respondentů jsou významným ukazatelem finance, které by musel za službu zaplatit. A jeden z respondentů byl natolik upřímný, že si povzdechl „už na to nemám nervy!“

Otázka směřující k **poskytování pomoci osobě blízké ve formě doprovázení, pomoc s chodem domácnosti, nakupování, vyřizování záležitostí na úřadech, ale i péčí o osobní hygienu z důvodu omezeného zvládnutí těchto úkonů** osobou blízkou - tuto pomoc poskytuje z celkového počtu 163 oslovených respondentů celkem 27 osob (17%). Jedná se převážně o zajištění nákupů, úklid a stravování (po 7 respondentech). 5 osob vypomáhá o víkendech a svátcích. 2 dotazovaní vypomáhají s drobnými úkony, naproti tomu 1 uvedl, že vypomáhá v celém rozsahu.

Ochota hradit sociální služby je u dotazovaných osob různá. 14% respondentů přiznalo, že absolutně nemá představu o tom, zda vůbec chce za sociální služby něco platit; 20% dotázaných se otázce vyhnulo, neodpovědělo.

Ze 107 respondentů, kteří byli ochotni sdělit nějakou výši, by 14 % rozhodně nezaplatilo ani korunu. Dalších 10 % dotázaných by uhradilo co nejmenší část svých příjmů, neboť jejich dosavadní příjmy stěží pokryjí životní náklady. Platba do 500,- Kč měsíčně by byla přijatelná pro 4% dotázaných. Částku v rozmezí 500 – 1.000,-Kč je ochotno vydat celkem 15 % dotázaných. 17% respondentů by vydalo z peněženky měsíčně za sociální služby částku pohybující se mezi 1.000 – 1.500,-Kč. Ještě více, až 2.500,-Kč by neváhalo vydat necelých 7 % respondentů. 21 % dotázaných by na sociální služby vynaložila více než 2.500,-Kč, přičemž nejvyšší konkrétní částka byla 10.000,-Kč.

Někteří dotázaní uvedli velmi opatrně „dle potřeby“ (8%), jiní by se orientovali dle kvality poskytovaných služeb (necelá 4%)

Co by vám pomohlo zlepšit kvalitu života?

18% dotázaných se odpovědi vyhnulo.

15% z těch, kdo odpověď uvedli, sdělilo, že vlastně neví a 9% z nich konstatovalo, že nic. Naproti tomu 24% osob uvedlo na prvním místě zdraví a pro 28% respondentů to byly peníze či jiné hmotné statky. Necelých 5% osob si přálo kvalitnější lékařskou péči či lázně. Dva respondenti poukázali na možnost zlepšení či zjednodušení jednání na úřadech. Objevila se ale také potřeba zaměstnání či vzdělávání - 5%(6 osob). Ale také větší pocit bezpečí, přítomnost psychologa ve městě, kvalitní změna společenského řádu či mínus 20let 😊 (po jednom respondentu). Tři dotázaní uvedli „mladí“.

Plných 8% dotázaných je se svým životem zcela spokojeno, nemají potřebu ho čímkoliv vylepšovat.

Rozdílné názory panují také na to, **co je třeba v Žatci řešit.**

Počet respondentů, kteří se snažili o konkrétní odpověď bylo celkem 111, tj. odpovědělo 68% z celkového počtu oslovených respondentů. Zbývající buď nevěděli či se otázce vyhnuli. Palčivé téma jsou Romové - přímo Romové vadí 24% dotazovaným. Dalších 5% uvedlo jako problém obecně nepřizpůsobivé občany, 7% osob uvedlo drogově závislé jedince. Na skutečnost, že je třeba řešit kriminalitu a zvýšit u občanů pocit bezpečí poukázalo 12% dotázaných.

7 respondentů (cca 6%) zmínilo bezbariérové přístupy – ať již do knihovny, MHD či různá jiná místa ve městě.

5% (6) respondentů má ve svém okolí rozbité chodníky a 6% (7) dotazovaných osob by rádo objevilo ve svém okolí nová venkovní posezení.

Dle dotázaných je ale ve městě také málo parkovacích míst (1) a bytů(1), v Podměstí chybí cukrárna(2), řešit by se měla doprava (2) a na autobusovém nádraží chybí veřejné WC(1). Někteří stále vnímají město jako špinavé (4=4%), nespokojenost směřovala také k nemocnici – poukázali potřebu zlepšit přístup k pacientům a kvalitu stravy (1). Jeden z respondentů by rád měl k dispozici pečovatelku přes noc.

Z celkového počtu 163 dotázaných odpovědělo na otázku **Co Vám v Žatci nevyhovuje?** 101 osob (tj. 62%) – 43% (43) se otázce vyhnulo a 19% (19) reagovalo odpovědí nevim.

Odpovědi se daly zařadit do škál poměrně obtížně, ale snad se to povedlo:

1. Přítomnost Romů – 22 respondentů – tj. 22%
2. Odpovědi které se týkaly obecně pocitu bezpečí a jistoty - 5% respondentů
3. S tím související „problémoví a otravní“ lidé, „feťáci“, opilé party, chuligáni a nepřizpůsobiví obyvatelé, hluk – 11% respondentů
4. Doprava – obecně doprava či konkrétně nedostatečná MHD, nedostatečné množství parkovacích míst – 5% respondentů
5. Odpočinek – málo míst na relax (2%) malé sportovní a kulturní vyžití (3%)
6. Mrtvé náměstí, hodně heren a absence „klasických“ obchodů (3%)

14% dotázaných uvedlo, že jsou se stavem, jaký panuje v Žatci naprosto spokojeni.

Co by vám udělalo v životě radost? Odpovědělo 70% respondentů (tj.114), v 10% (12) se objevila odpověď nevím a 23% (37) dotázaných vůbec neodpovědělo.

Zdraví a klid by si přálo 39% respondentů.

Rodina, děti, vnoučata – jsou velmi důležití pro 20% dotázaných (23 osob) – a to ve smyslu zdraví blízkých, ale i více kontaktu a času stráveným s těmi neblížejšími. Z odpovědí bylo cítit, jak se rodiny vzdalují, jejich členové na sebe nemají čas,...

Pohodové mezilidské vztahy – ať již s rodinou či přáteli nebo v obecné rovině - by rádo zažilo či zlepšilo celkem 10% (12) dotázaných. 4% dotázaných by uvítalo lepší finanční situaci. Stejný počet respondentů by uvítal práci.

Objevili se ale také odpovědi: „Rychlá a bezbolestná smrt“, „Kdybych se nebála chodit ven“, „Aby radní dělali něco pro nás obyčejný lidi“, „Oživení obchodů v centru města“, „Jiné vedení v pečovatelské službě“, „Radost si musí udělat každý sám,...

K otázce týkající se **pocitu bezpečí ve městě** odpovědělo 97% respondentů, z nichž 53% se ve městě cítí bezpečně. Naopak 47% dotázaných se cítí nějakým způsobem ohroženo. Z těchto 47% osob se plných 18% obává Romů, 11% má strach z cizích lidí, 9% se obává nezvladatelné mládeže. 15% dotázaných má strach z přepadení a krádeží.

Okradeno bylo v posledních letech 28% z celkového počtu 163 dotazovaných osob, 73% tuto zkušenost nemá.

Pokud jde o **lokalitu**, potom nejčastější trestná činnost na této cílové skupině je páchána v obchodech – 46% a z toho 13% jen v Kauflandu. 27% respondentů bylo okradeno doma či na chalupě. 2% shodně v Obloukové ulici a v ul. Nad známkovnou.

K **návrhům na změny v sociální oblasti ve městě, tak aby bylo uspokojeno co nejvíce lidí**, se vyjádřilo jen 23% dotazovaných. 68% respondentů žádné návrhy nemělo a 9% se vůbec k otázce nevyjádřilo.

Největší přínos vidí dotazovaní ve zlepšení finanční situace občanů a to např. formou zvýšení důchodu či zlevnění léků – 24%. Následuje větší zájem státu o občany a „stejný metr na všechny“ - 20%. 9% by si přálo zlepšení péče a to buď všeobecně či konkrétně - v nemocnici, či v zajištění služeb, aby mohli starší lidé zůstat co nejdéle v domácím prostředí. 2% by si přála zřídit v DPS pečovatelskou službu i o víkendech a svátcích, 2% dotázaných se vyjádřilo doslova „cikáni do práce, peníze do školství“ a stejné procento respondentů má pocit, že není spravedlivě rozhodováno o výši „příspěvku na postižený“.

Otázka č. 42

Sociální službu využívá 23% příbuzných a známých našich respondentů. 5% dotazovaných se nevyjádřilo.

Nejčastěji je využívána Arnika – v 18%. Následuje pomoc s úklidem a domácími pracemi – 13% a obecně pomoc pečovatelské služby – 11%. 5% příbuzných a známých respondentů využívá donášku obědů, 5% služby pro zdravotně postižené a 3% Kamarád Lorm. Jedna osoba využívá „záchrannou vojenskou službu“ (?)

21% respondentů sdělilo, že by i **členové jejich rodin potřebovali s něčím pomoci**. 74% respondentů se vyjádřilo, že jejich rodinní příslušníci žádnou pomoc nepotřebují a 5% dotázaných se vůbec nevyjádřilo.

Rodiny by potřebovali nejvíce pomoci s uplatněním na trhu práce – to avizovalo celkem 29% odpovídajících. S tím souvisí i lepší finanční situace rodin, tak to cítí 24% respondentů. Následují potíže s bydlením – 12%. Lepší péči o rodiny si představuje 9% dotázaných. Pomoc se zajištěním nějaké z forem pobytové služby by uvítalo 9% rodinných příslušníků. Občasné hlídání dětí řeší 6% rodin našich respondentů.

V závěru jsme chtěli vědět, **na co jsme se zapomněli zeptat**. 82% dotázaných mělo pocit, že dotazníkové šetření pamatovalo úplně na všechno 😊, 7% respondentů na otázku nereagovalo a 11% dotázaných mělo připomínku. Z připomínek se ale vyklubaly spíše stížnosti a pohoršení - na potíže s bydlením, špatný stav chodníků, ucpané kanály, na bariery v MHD, prostředí ve městě z pohledu čistoty a vybavení. Výtky směřovali také k vedení DPS.